

Raadsvergadering d.d. 18 juni 2026

Aan de raad,

Onderwerp

Adviesrecht gemeenteraad omgevingsvergunning BOPA aanpassing N272

Portefeuillehouder

R.A.G. van den Berkmortel

Beslispunten

1. Besluiten een positief standpunt in te nemen met betrekking tot het bindend adviesrecht voor de omgevingsvergunning BOPA N272 en het college van B&W te adviseren de omgevingsvergunning te verlenen;
2. Het standpunt te laten verworden tot een definitief raadsadvies indien de zienswijzenperiode geen aanleiding geeft tot wezenlijke wijziging van het project, én er tussen ontwerp omgevingsvergunning en het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning geen ruimtelijk relevante wijzigingen worden aangebracht in het wegontwerp.

Samenvatting

De provincie Noord-Brabant heeft in samenwerking met de gemeenten Laarbeek en Gemert-Bakel de aanpak van de N272 voorbereid. Daarvoor is nu een omgevingsvergunning aangevraagd, die op onderdelen strijdig is met het omgevingsplan. Op grond van de Omgevingswet moet de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld een bindend advies uit te brengen over de aanvraag, alvorens het college een besluit neemt op de aanvraag. Met dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd zijn advies uit te brengen.

Aanleiding

Inleiding

Op 21 april 2026 heeft de provincie Noord-Brabant een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de aanpak van de N272. De aanvraag met bijbehorende stukken is bijgevoegd. In totaal zijn er voor dit project twee aanvragen ingediend: een voor de activiteiten op het grondgebied van Gemert-Bakel, en een voor de activiteiten op Laarbeeks grondgebied. De aanvraag is voorbereid in samenwerking tussen provincie en gemeenten.

Het project

De aanpak bestaat uit de verbetering en herinrichting van de provinciale weg N272, die noodzakelijk is om de weg toekomstbestendig te maken. De huidige weg vraagt om aanpassing om de verkeersveiligheid en de doorstroming op een adequaat niveau te kunnen blijven waarborgen. De reconstructie en het groot onderhoud zijn ook bedoeld om de weg in stand te houden en aan te passen aan de verwachte verkeersontwikkeling.

Het project vindt voor het grootste deel plaats op grondgebied van Gemert-Bakel en voor een klein deel in Laarbeek. Het gaat om het deel tussen de rotonde die aansluit op de N279 ('berenkuil') tot aan de rotonde die kruist met de N605 (Noord-Om). Dit totale tracé heeft een lengte van 5,8 km, waarvan ongeveer 0,8 km binnen de gemeente Laarbeek.

Concreet worden in Laarbeek de volgende ingrepen uitgevoerd. Vanuit de as van de bestaande rijbaan wordt de N272 verbreed naar weerszijden. Hierdoor ontstaat er ruimte voor het inpassen van een fysieke middenberm waardoor er sprake is van een nieuw 2x1 dwarsprofiel. Vanaf het kruispunt Peeleindseweg tot aan de rotonde bij de N279 wordt de weg in deze richting twee rijstroken breed. De aansluiting voor gemotoriseerd verkeer blijft bij de Professor Dondersweg in stand gehouden. Er wordt een intelligente verkeersregelinstallatie aangelegd bij de kruising Peeleindseweg, met aansluiting van Gemertseweg 28.

De strijdigheid

De aanvraag is op onderdelen strijdig met het omgevingsplan. De huidige weg is strak omlijnd met de bestemming Verkeer, maar door de verbreding komen de nieuwe delen van de weg in naastgelegen bestemmingen te liggen, zoals Water, Groen en Agrarisch met landschaps- en natuurwaarden. Die bestemmingen staan dergelijke ingrepen niet toe. Om deze strijdigheden te passeren is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (afgekort BOPA, het vroegere projectbesluit).

Het adviesrecht

Het college van B&W is het bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid gekregen categorieën aan te wijzen, waarin zij bindend advies wenst uit te brengen voordat het college beslist op de aanvraag, indien er sprake is van een BOPA. Dit is nog het meest te vergelijken met de vroegere 'verklaring van geen bedenkingen'. Uw raad heeft opvolging gegeven aan deze mogelijkheid met het besluit van 21 december 2023 'betreffende het adviesrecht bij afwijkingen van het omgevingsplan'. Een van de aangewezen categorieën betreft een BOPA waarbij 'een weg gewijzigd wordt'. Het adviesrecht is dus van toepassing.

Bij het uitbrengen van een raadsadvies is het in beginsel de bedoeling dat alle op de aanvraag betrekking hebbende stukken worden gedeeld met de raad. Echter, bij deze

aanvraag zijn dermate ruim 1850 pagina's aan bijlagen ingediend. Daarom is hieruit een selectie gemaakt, waaruit de voornaamste ruimtelijke aspecten van het project in voldoende mate duidelijk worden, zoals de ruimtelijke onderbouwing en het landschapsplan. Mocht u de ontbrekende bijlagen van de aanvraag willen inzien, worden deze ter beschikking gesteld.

Het advies

Het advies mag alleen betrekking hebben op de wettelijke beoordelingsregels, niet op bijvoorbeeld overwegingen vanuit de openbare orde, uitvoeringsdetails of verkeerskunde; de Stuurgroep N272-Gemert-Laarbeek heeft het Voorkeursalternatief+ uitgewerkt, en dat is de breed gedragen oplossing voor het tracé. De vraag die voorligt is dus meer of de aangevraagde vergunning in uw optiek van voldoende kwaliteit is om tot een besluit te komen. Het college meent van wel, en adviseert eenzelfde standpunt in te nemen. De onderstaande argumenten kunnen daarbij dienen als het raadsadvies. Het is aan u om dit over te nemen, aan te vullen of anderszins te besluiten.

Beoogd effect en/of resultaat

Te komen tot een bindend advies van de gemeenteraad over de aangevraagde activiteiten die afwijken van het Omgevingsplan voor de aanpassing van de N272.

Argumenten

1.1. Er is sprake van een goede, noodzakelijke ontwikkeling die voldoet aan ETFAL

Zoals in de inleiding is verklaard, moet het bindend advies zijn gebaseerd op de wettelijke instructieregels voor de omgevingsvergunning. Dat betekent dat de argumenten voor een positief of negatief raadsadvies geënt moeten zijn op een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL, wat vroeger een 'goede ruimtelijke ordening' heette).

Bij de beoordeling van de aanvraag is geconstateerd dat het initiatief voldoet aan het criterium van ETFAL. De aanvraag is niet in strijd met de instructieregels. Zo wordt er bijvoorbeeld waar nodig voorzien in landschappelijke inpassing, natuurcompensatie, stikstof reducerende maatregelen en wordt er voldaan aan de van toepassing zijnde geluideisen. Dit wordt uitvoerig onderbouwd in de stukken die zijn aangeleverd bij de aanvraag omgevingsvergunning, zoals de ruimtelijke motivering, het stikstofdepositieonderzoek, de MER-beoordeling, het landschapsplan en het natuurcompensatieplan.

1.2. Het project is zorgvuldig voorbereid

Ook is het voorbereidingstraject zorgvuldig doorlopen. Zo is het eerder vastgestelde voorkeursalternatief in 2024 herzien en geoptimaliseerd. Deze optimalisatieslag is uitgevoerd om een evenwichtige afweging te maken tussen verkeersveiligheid, doorstroming, kosten en ruimtelijke inpassing. Bewoners, bedrijven en belangengroepen zijn actief betrokken. Tijdens deze gesprekken konden wensen en eisen worden ingebracht, die waar mogelijk zijn verwerkt in het ontwerp. Ook zijn meerdere inloop- en informatieavonden gehouden, waaronder op 23 januari 2024 en 10 oktober 2024. Op 24 juni 2025 vond een inloopavond plaats waarin het ruimtelijk ontwerp werd gepresenteerd. De ruimtelijke motivering bevat een uitgebreidere samenvatting van dit doorlopen traject.

Daarnaast is er uitvoerig onderzoek gedaan naar de effecten van het project op omliggende natuurgebieden. Zo gaat er een klein deel van het Natuurnetwerk Brabant verloren doordat de weg op bepaalde plaatsen breder wordt, maar dit wordt elders op passende wijze

gecompenseerd met nieuwe natuuraanleg. De uitvoering daarvan wordt uiteraard als voorwaarde in de omgevingsvergunning opgenomen. Uit de natuurtoets en het soortgericht onderzoek blijkt verder dat het projectgebied potentieel leefgebied is voor diverse beschermde soorten. Voor enkele soorten zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk, die ook weer als voorwaarde aan de omgevingsvergunning worden verbonden.

Ook is er onderzoek uitgevoerd naar de stikstofuitstoot. Uit de berekeningen blijkt er vooral in de aanlegfase sprake te zijn van een tijdelijk te hoge depositie van stikstof op gevoelige Natura 2000 gebieden. Daarom is onderbouwd dat pas in geval van een (veel) hogere stikstofdepositiebijdrage, mogelijk ecologische effecten optreden in de vorm van kwaliteitsverlies en uiteindelijk areaalverlies. Bovendien wordt als voorwaarde aan de omgevingsvergunning verbonden dat er voorafgaand aan de uitvoering alsnog moet worden aangetoond dat er op basis van de dan geldende wet- en regelgeving geen sprake is van een te hoge stikstofdepositie.

Voor het project N272 zijn ook een Ruimtelijk Kwaliteitsplan, Landschapsplan en Beeldkwaliteitsplan opgesteld, waarin de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteitsverbetering integraal, projectspecifiek en middels maatwerk specifiek is uitgewerkt. Ook de uitvoering daarvoor wordt als voorwaarde aan de omgevingsvergunning verbonden.

2.1. Deze werkwijze is het meest efficiënt

Aangezien de omgevingsvergunning wordt voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure, moet bij de terinzagelegging van de ontwerp omgevingsvergunning ook al het raadsadvies ter inzage worden gelegd. Echter, bij het uitbrengen van het advies dient de raad op de hoogte te zijn van alle op de zaak betrekking hebbende stukken. Dus ook eventuele zienswijzen en ambtshalve wijzigingen aan het plan. Maar die stukken zijn pas bekend ná de terinzagelegging. Dat betekent in principe dat het verzoek tweemaal aan u ter overweging zou moeten worden voorgelegd; eenmaal om het voorgenomen advies ter inzage te kunnen leggen, en eenmaal om kennis te nemen van alle zienswijzen en eventuele wijzigingen aan het project, met alle bijbehorende ambtelijke en bestuurlijke inzet en doorlooptijden.

Het is daarom mogelijk om te besluiten dat het standpunt dat u nu uitbrengt automatisch evolueert tot het definitieve raadsadvies, indien de ruimtelijke kenmerken van het project hetzelfde blijven bij de definitieve omgevingsvergunning. Anders zou tweemaal uw mening over dezelfde ontwikkeling worden gevraagd, zonder nieuwe feiten of inzichten.

Kanttekeningen

1. Het is mogelijk voorwaarden te verbinden aan het advies of het advies aan te passen

In de bijlagen is een korte memo toegevoegd met meer informatie over het adviesrecht. De Omgevingswet en het instrument adviesrecht geven de mogelijkheid het advies verder in te kleden met voorwaarden die aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Dit dient dat wel via een amendement op het voorstel te gebeuren. Het kan dus zijn dat de bovenstaande motivering niet geheel overeenkomt met de wens of mening van de raad.

2. De lijst met categorieën van gevallen is ruim geformuleerd

Het adviesrecht is bedoeld om de raad positie te geven bij grote afwijkingen van het omgevingsplan. De categorieën van gevallen zijn op dit moment vrij algemeen en soms ook

multi-interpretabel geformuleerd, waardoor bijvoorbeeld iedere wijziging van een weg, waarbij ook maar enige strijdigheid met het omgevingsplan ontstaat, aan uw raad moet worden voorgelegd. In de loop van komend jaar wordt de lijst herijkt, om een onnodige bestuurlijke en ambtelijke te voorkomen, en zeker te weten dat de lijst nog aansluit bij de wijze waarop de raad betrokken wenst te worden bij afwijkingen van het omgevingsplan.

Vervolgstappen

Bij het uitbrengen van een advies, wordt het advies gelijktijdig met de ontwerpbeschikking gedurende ter inzage gelegd. De feitelijke uitvoering van het project staat pas over enkele jaren (2029/2030) gepland.

Bijlagen

1. Raadsbesluit Adviesrecht gemeenteraad omgevingsvergunning BOPA aanpassing N272;
2. Memo informatie adviesrecht gemeenteraad;
3. Aanvraag omgevingsvergunning BOPA aanpassing N272;
4. Motivering ETFAL aanvraag omgevingsvergunning BOPA aanpassing N272;
5. Ruimtelijk relevante bijlagen aanvraag omgevingsvergunning BOPA aanpassing N272.

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

L.A.G.P. van der Aa